

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.20/21/2021.

A tanács tagjai: Uherné dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos

A kérelmező: SZ-L BAU Építőipari és Kereskedelmi Kft.
(Tapolca, Gyulakeszi út 8.)

A kérelmező képviselője: Dr. Csizmadia Laura felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Hold Utca 6. 4. em. 5.)

Az ajánlatkérő: Magyar Nemzeti Múzeum
(Budapest, Múzeum Körút 14-16.)

Az ajánlatkérő képviselői: Dr. Illényi Péter Tamás
Dr. Daczuk Balázs
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók

Az érdekelt: LAKI Épületszobrász Zrt.
(Budapest, Mogyoród útja 12-14.)

Az érdekelt képviselője: Dr. Biró Ügyvédi Iroda
Dr. Biró Judit ügyvéd
(Budapest, Városligeti fasor 47-49.)

A beszerzés tárgya, becsült értéke: Baláca, műemléki védőépület helyreállítása (EKR001094152020) – 496.729.343.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 28. § (1) bekezdését, ezért megsemmisíti a közbeszerzési dokumentumok alábbi részeit:

– ajánlati felhívás VI.3.9) „További információk” pont 3.c. alpont: „Ajánlatnak tartalmaznia kell: árazott költségvetést a kiadott minta szerint azzal, hogy Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain” szövegrészt;

– dokumentáció (közbeszerzési dokumentumok) 1.1.7. „Az ajánlathoz csatolandó dokumentumok (kiegészítés az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pontjának 3) alpontjához)” 3. alpont: „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain” szövegrészt.

A Döntőbizottság megsemmisíti továbbá a 2020. december 23. napján kelt „Tájékoztatás ajánlatok érvénytelenné nyilvánításáról” c. dokumentumot, és az ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Kbt. 71. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás folytatását ahhoz a feltételhez köti, hogy ajánlatkérő a bírálat során valamennyi ajánlat árazott költségvetésének vizsgálatát az alapelvi rendelkezések betartásával végezze el.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére utaljon vissza 2.183.647.-Ft, azaz kétfélmillió-száznyolcvanháromezer-hatszáznegyvenhét forint igazgatási szolgáltatási díjat a határozat megküldését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket az eljárás résztvevői maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a Kbt. 112. § (1) bekezdése alapján a bevezető részben megjelölt kivitelezésre irányuló építési beruházás tárgyában, melynek 2020. november 4-én feladott ajánlati felhívása (továbbiakban: felhívás) 2020. november 5-én került közzétételre a Közbeszerzési Értesítőben a 20372/2020. számú hirdetménnyel.

2. A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés ismertetése:

„Magyar Nemzeti Múzeum, Római kori villagazdaság és romkert, Központi villa védőépületének módosított állagvédelmi helyreállítási kivitelezése vállalkozási szerződés keretében. Ajánlatkérő nyilatkozik, hogy a szerződés tárgyát képező munkák bontási és

építési engedély köteles tevékenységek, ennek megfelelően a bontási és építési engedély, valamint tervdokumentáció rendelkezésre bocsátására is sor kerül.”

3. A felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

„A közbeszerzés tárgya: Magyar Nemzeti Múzeum, Római kori villagazdaság és romkert, Központi villa védőépületének módosított állagvédelmi helyreállítási kivitelezése vállalozási szerződés keretében.

Az egyedi műemléki és régészeti kulturális védelem alatt álló Nemesvámos-Balácapusztai Római kori villagazdaság és romkert, központi villa épületét a külső környezeti hatásoktól megóvó 1980-as években épült védőépülete napjainkra életveszélyes állapotba került, amely nem csak a múzeumi látogatók, hanem a környező területek használóinak életét és a kulturális örökséget is súlyosan veszélyezteti. Jelen kivitelezés célja az életveszélyes védőtető elbontása és a jelenlegi megjelenéssel hasonlatos, a mai műszaki követelményeket kielégítő, tartós védőtető létesítése, építése.

A nyertes ajánlattevő feladata a Magyar Nemzeti Múzeum, Római kori villagazdaság és romkert, Központi villa védőépületének állagvédelmi helyreállítási kivitelezési feladatainak elvégzése vállalozási szerződés keretében, a következők szerint:

Teljesítés helyszíne: Magyar Nemzeti Múzeum Római kori villagazdaság és Romkert, Villa (védő)épület, 8248 Nemesvámos-Baláca külterület, hrsz.: 089/3, 092/141

Felújítás alapterülete: ~2.300 (m²)

Nyertes Ajánlattevő (szerződést teljesítő vállalkozó) feladata:

1. Építészeti-tartószerkezeti kiviteli feladatok:

- bontási munkák: meglévő tetőszerkezet bontása
- új tetőszerkezet építése (szükség szerint ideiglenes daruval és annak alapozási földmunkáival)
- fedés, homlokzati kialakítás
- válaszfalak létesítése
- kivitelezési időszakban történő műtárgyvédelem kialakítása
- csapadékvíz elvezető rendszer kivitelezése, szükséges földmunkákkal
- padlózat kialakítás
- belső udvar felújítása

AK felhívja a figyelmet, hogy a munkaterület védett régészeti lelőhely, ezért földmunkák kizárólag régészeti szakfelügyelet/megfigyelés mellett végezhetőek! A régészeti szakfelügyeletet/megfigyelést az AK díjmentesen biztosítja.

AK felhívja a figyelmet, hogy a munkaterület egésze műemléki védettség alatt áll, ill. az új tetőszerkezet (is) több ponton kapcsolódik a műemléki védettség alatt álló villa épületével.

2. Épületvillamossági kiviteli feladatok:

- meglévő teljes hálózat bontása
- alaphálózat kiépítése
- világítás kialakítása, szerelvényezés

Az egyes feladatokhoz kapcsolódó pontos mennyiségi adatok meghatározásra az árazatlan költségvetésben és a részletes műszaki leírásban került sor.

Nyertes Ajánlattevőnek a kivitelezési munkákra a sikeres műszaki átadás-átvétel időpontjától számított 12 hónap teljes körű jótállást kell biztosítania.

Ajánlatkérő kültéri felvonulási terület alatt a szállítási útvonalat és a munkaterületet érti.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdésében foglaltakra, annak előírásait alkalmazza.

Nyertes Ajánlattevőnek a szerződéskötés időpontjára szerepelnie kell a MKIK által vezetett, kivitelezői név-jegyzékben és eleget kell tennie a vonatkozó Korm. rendeletben foglalt feltételeknek. Ajánlatkérő kizárólag az ezen feltételeknek megfelelő ajánlattevővel köt

szerződést, az előbbi feltétel elmaradása a szerződéskötéstől való visszalépést jelenti és Ajánlatkérő adott esetben a második legkedvezőbb ajánlattevővel köt szerződést [1997. évi LXXVIII. tv. 39. § (3), (7)]

Tekintettel a Covid-19 járvány helyzetre az Ajánlatkérő helyszíni bejárást nem biztosít. A teljesítési helyszíne látogatási időben bejárható.

A részletes műszaki leírást, tartalmat a közbeszerzési dokumentumok részét képező kiviteli tervdokumentáció tartalmazza.”

4. A felhívás II.2.12) pontja szerint a beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

5. A felhívás II.5.5) pontjában az ajánlatkérő rögzítette, hogy az elbírálás szempontja a legjobb ár-érték arány.

6. A felhívás VI.3) További információk pontjának releváns előírásai:

„3. Ajánlatnak tartalmaznia kell:

a. felolvasólapot az összesített ajánlati árral (nettó HUF), illetve a II.2.5) pont 2-3. alpontja szerinti ért.i szempontokra adott vállalásokat tart. szakmai ajánlatot;

b. Ajánlattevőnek a felolvasólap mellé csatolni kell Ajánlattevő nyilatkozatát a környezetvédelmi - fenntarthatósági vállalások teljesítésének módjáról a közbeszerzési dokumentumok részeként csatolt minta szerint;

c. árazott költségvetést a kiadott minta szerint azzal, hogy Ajánlatkérő nem fogadja el a 0,-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain;

(..)”

7. Az ajánlatkérő a dokumentációban, az általános ajánlattételi feltételek között meghatározta a szakmai ajánlat megtételével kapcsolatos feltételeket:

„1.1. Kiegészítés az EKR-ben megjelent eljárást megindító felhíváshoz

1.1.7. Az ajánlathoz csatolandó dokumentumok (kiegészítés az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pontjának 3) alpontjához) Az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.).

Az ajánlathoz csatolni kell – az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (a továbbiakban: EKR) keresztül – a kizáró okok és alkalmassági követelmény(ek) tekintetében előírt nyilatkozatokon/igazolásokon kívül/túl:

- 1) Felolvasólapot az EKR-ben megtalálható iratminta (űrlap) használatával, amely feltünteti az ajánlattevő nevét és címét (székhelyét, lakóhelyét), valamint az ajánlat(ok) felbontásakor ismertetésre kerülő azon főbb, számszerűsíthető adatokat, amelyek az értékelési szempont szerint értékelésre kerülnek (jelen eljárásban: az összesített ajánlati ár, és a szakmai ajánlat (Személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata tekintetében, valamint Környezetvédelmi-fenntarthatósági vállalások tekintetében tett vállalat) [Kbt. 66. § (5). Az összesített ajánlati árat (1. részszerpont nettó HUF-ban megadva) a 2) alpontban rögzített árazott költségvetés alapján, ÁFA nélkül, magyar forintban (HUF), egyösszegű ajánlati áron kell az ajánlatban (Felolvasólapon) szerepeltetni. Az egyösszegű ajánlati árat a kiadott Exceltáblázatnak (árazatlan költségvetésének) a beárazásával és a főösszesítőn szereplő ellenszolgáltatási összegek összeadásával kell kiszámolni. Az ajánlati árat az eljárást megindító felhívásban és dokumentációban (a továbbiakban: közbeszerzési dokumentumok) meghatározott összes szerződéses kötelezettségre tekintettel kell megadni, vagyis az ajánlati árak minden

olyan költségtényezőt tartalmaznia kell, amelyet a nyertes ajánlattevő (szerződést teljesítő vállalkozó) az Ajánlatkérővel (Megrendelővel) szemben érvényesíteni kíván, és amelyek összességükben fedezetet nyújtanak a műszaki-szakmai és szerződéses feltételek szerinti teljesítésre.

(..)

- 3) Árazott költségvetést, szerkeszthető formátumban is, a közbeszerzési dokumentumok részeként csatolt költségvetés alapján azzal, hogy a költségvetésben foglalt ajánlati árakat ÁFA nélkül, magyar forintban (HUF) kell megadni. A költségvetés teljes mennyiségre vonatkozó végösszegének meg kell egyeznie a felolvasólapon feltüntetett összesített árral. Ajánlatkérő nem fogadja el a 0,-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain. Az ajánlati árat az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott összes szerződéses kötelezettségre tekintettel kell megadni. Legkésőbb a szerződéskötés időpontjáig nyertes Ajánlattevő köteles csatolni kiviteli (pénzügyi – műszaki) ütemterv javaslatot is, összhangban az eljárást megindító felhívásban és műszaki leírásban foglaltakkal.”

1.1.8. Hiánypótlásra és felvilágosítás kérésre vonatkozó információk Hiánypótlásra, illetőleg az ajánlatban található nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében szükséges felvilágosítás nyújtására Ajánlatkérő a Kbt. 71. §-ában foglaltak szerint biztosít lehetőséget azzal, hogy Ajánlatkérő jelen eljárás tekintetében alkalmazza a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdését. (..)

2.2. Az ajánlatok összehasonlító értékelése

Az értékelés tekintetében az Ajánlatkérő alkalmazza a Közbeszerzési Hatóságnak a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutatójában (Közbeszerzési Értesítő 2020. évi 60. szám, 2020. március 25.) foglaltakat.

1. részszerpont (Összesített ajánlati ár) - nettó HUF

Ajánlatkérő az 1. értékelési részszerpontot olyan módon értékeli, hogy a legjobb (legalacsonyabb) ajánlati tartalmi elemre a maximális, a többi ajánlatra pedig arányosan kevesebb pontszámot adja, az értékarányosítás (fordított arányosítás) módszere szerint. Legkedvezőbb ajánlat = legalacsonyabb ár

Pontszámítás módszere: $P = (A_{\text{Alk}} / A) * (P_{\text{max}} - P_{\text{min}}) + P_{\text{min}}$

A részszerpont tekintetében elért pontszám a megadott súlyszámmal szorzásra, végül összesítésre kerül. Az Ajánlatkérő a pontszámot – tört esetén – két tizedes jegyre kerekíti. Ajánlatkérő e részszerpont tekintetében a megajánlásokat legfeljebb kettő tizedes jegy pontossággal kéri meghatározni, illetve amennyiben kerekítés szükséges, akkor a kerekítést az előbbiekre figyelemmel kéri elvégezni, a kerekítés általános matematikai szabályai szerint.

Az ajánlati árat az ajánlathoz csatolt árazott költségvetés végösszegének feltüntetésével, összesített módon kell megajánlani. Az ajánlathoz csatolt árazott költségvetésben szereplő végösszegnek meg kell egyeznie a felolvasólapon feltüntetett összeggel (ajánlati árral).

Az ajánlati árat az ajánlathoz csatolt felolvasólapon, a fentieknek megfelelő módon, nettó Forintban kell meghatározni. Az ajánlati ár kedvezőbb, ha minél alacsonyabb.”

A szerződéstervezet V. VÁLLALKOZÓI DÍJ, A SZERZŐDÉSES ÁR c. pontja az alábbiakat tartalmazta:

5.1. A vállalkozói díj, a szerződéses ár a befejezés időpontjára prognosztizált egyösszegű átalányár. Az átalányár a munkahelyi adottságok, az Ajánlatkérési dokumentáció alapján a Vállalkozó felülvizsgálatának figyelembevételével került meghatározásra, a szerződéshez mellékelte tételes és beárazott költségvetés alapján.

5.2. A vállalkozói díj tartalmazza egyrészt a műszaki tartalom megvalósításának teljes költségét, másrészt a munkákkal kapcsolatban felmerülő minden díjat, adót és illetéket, járulékot, az átadás-átvételi eljárás, a birtokbaadás, a hibajavítás költségeit, az ágazati és egyéb szabványoknak megfelelő minősítési vizsgálati és mérési költséget, a felvonulási költségeket, vagyonvédelmi költségeket, a biztosítási díjakat, a szavatossági és jótállási kötelezettségek költségeit, a szerződés tárgyának rendeltetésszerű használatát biztosító megvalósításhoz szükséges minden munka megvalósítását, azaz a végzendő munka megvalósításának teljes díját. A Vállalkozó a fenti áron felül semmilyen jogcímen többletköltséget nem érvényesíthet.

5.3. A szerződés végrehajtásával kapcsolatban felek az alábbi díjazásban állapodnak meg, mely a szerződéses ár, a továbbiakban a vállalkozói díj, azzal, hogy az elszámolás átalányáron történik:

Anyag és díjköltség összesen átalányáron:	Forint
Összesen:	Forint
ÁFA:	Forint
Bruttó összeg:	Forint
Azaz (betűvel): bruttó	Forint

Felek rögzítik, hogy az ÁFA mértékére a mindenkor hatályos jogszabályi előírások rendelkezései érvényesek, és hogy a Szerződés és a kifizetés pénzneme HUF.

Mivel a jelen Szerződés tárgyát képező Munkához építésügyi hatósági engedély szükséges, így az ÁFA-fizetés tekintetében az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 142.§-ában szabályozott fordított adózás szabályai érvényesülnek, az ÁFA összegét a Megrendelő fizeti meg.

5.4. A Vállalkozó a vállalkozói díj fejében teljeskörűen vállalkozik a Munkák megvalósítására, valamint az egyéb szerződéses kötelezettségek teljesítésére. A Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a Szerződéses Ár a Vállalkozó szerződéses kötelezettségeihez tartozó összes költséget tartalmazza, függetlenül azok jellegétől.

5.5. A vállalkozói díj átalányáras elszámolású összege magában foglalja így többek között különösen az alábbiakat is:

- a) a szabványok, illetve a minőségvizsgálatok és azok kiértékelésének költségei, valamint a szükséges szakvélemények, minőségi tanúsítványok, a Szerződésben előírt paraméterek teljesítését igazoló mérések költségei, a kezelési és karbantartási utasítások készítésének költségeit;
- b) szavatossági és jótállási költségeket;
- c) a kivitelezési munkák időtartamára a szükséges ideiglenes melléklétesítmények, létesítésének és elbontásának költségeit;
- d) a Munkák kivitelezésével érintett területeken a beruházás előtti műszaki állagfelvételének, állagmegóvásának és a Vállalkozó által ezen területeken okozott károk helyreállításának költségeit;
- e) a szükséges mintavételek elvégzésének, valamint a kiértékelések, szakvélemények és műbizonylatok költségét;
- f) a Munkák teljes kivitelezési idejére vonatkozó építésszerelési felelősségbiztosítás költségei, ideértve a biztosítási szerződésekben meghatározott önrész összegét;
- g) a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok költségeit;
- h) a környezeti szennyeződésektől való (kár)mentesítés költségeit;
- i) a 7.7. d) pontban megjelölt átadási dokumentáció készítésének költségeit.”

8. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok között rendelkezésre bocsátotta az árazatlan költségvetést. A végleges verzió az „MNM_BALÁCA_KB4_Árazandó költségvetés_201102.xls” elnevezésű fájlban volt fellelhető.

9. A 2020. december 7. napi ajánlattételi határidőben az EKR 4 ajánlatot bontott fel. Az egyes felolvasólapokon megjelenített, az 1. részszerzőpont szerint értékelt összesített ajánlati ár az alábbiak voltak:

Ajánlattevő	Ajánlati ár (nettó HUF):
LAKI Épületszobrász Zrt.	383 013 859
Kérelmező	374 418 097
VEMÉV-SZER Építő - és Szerelőipari Kft., Skorpió Bt.	447 704 190
Vitruvius Építő Kft.	537 241 220

10. A kérelmező a szakmai ajánlata részeként csatolta az árazott költségvetést, amelyet üzleti titoknak minősített.

11. A bontást követő első eljárási cselekményével, 2020. december 23-án meghozott közbenső döntéssel az ajánlatkérő a négyből három ajánlatot – a VEMÉV-SZER Kft., Skorpió Bt, közös ajánlattevők, a Vitruvius Építő Kft. és a kérelmező ajánlatát – érvénytelené nyilvánított a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

A kérelmezői ajánlat érvénytelenségének indoka:

„Érvénytelenség indoka: a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbe-szerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a rész-vételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

Ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pont 3. c. alpontjában és a közbeszerzési dokumentum 1.1.7. („Az ajánlathoz csatolandó dokumentumok (kiegészítés az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pontjának 3) alpontjához”) pont 3. alpontjában rögzítette, hogy az árazott költségvetésben nem fogadja el a 0 Ft-os megajánlást. Ezzel összefüggésben Ajánlatkérő hivatkozik joggyakorlatként a Miniszterelnökség Szabályossági összefoglalójára (<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahU-KEwjUgdiU5-HtAhXnkIsKHdGHDtIQFjACegQIARAC&url=https%3A%2F%2Fwww.palya-zat.gov.hu%2Fdownload.php%3FobjectId%3D64005&usg=AOvVaw1T7Csy87NStFI2NMBuEaad>) (7.3. fejezet, 37. oldal, 3. bekezdés), az abban lefektetett jogértelmezésre, amely szerint „amennyiben azonban ajánlatkérő a felhívásban vagy a felhívást kiegészítő dokumentumokban kifejezetten előírta, hogy nulla Ft megajánlás nem lehetséges, úgy az ilyen megajánlást tartalmazó ajánlat érvénytelen.”

Ajánlatkérő az Ajánlattevő által benyújtott árazott költségvetéssel összefüggésben nyilvánítja az ajánlatot érvénytelenné a következő tételek tekintetében, amely tételek ugyanakkor arra tekintettel nem kerülnek jelen iratban konkrét megjelölésre, hogy Ajánlattevő az árazott költségvetését üzleti titokká minősítette. Az érvénytelenség a Kbt. fent hivatkozott pontja szerinti megállapítására azért kerül sor a jelen tájékoztatással, mivel Ajánlattevő több költségvetési tételnél 0 forintos megajánlást szerepeltetett. Az érvénytelenség megállapítására egyes önmagukban is jelentős tételek (1) miatt, továbbá valamennyi 0 forintos tétel miatt, azok együttesen jelentősnek (2) minősülő hibája miatt kerül sor, amely jelentős hibák a Kbt. 71. § (8) b) pontja alapján hiánypótlás útján nem voltak orvosolhatók. Ajánlatkérő az érintett tételek azonosíthatósága érdekében jelzi, hogy valamennyi 0 forintos tétellel érintett sort rendezi az alábbiakban 1-gyel kezdődő listába (így Ajánlattevő számára az érintett sorok

pontosan beazonosíthatóak, ugyanakkor kívülállóak számára azok relevánsan nem ismerhetők meg), Ajánlattevő érintett tételei száma: 27 (a lista 1-27).

Az önmagukban is jelentős hibának (1) minősülő tételek előbbieik szerinti sorszáma: 2. Indoka: ha az Ajánlattevő nem rendelkezik az adott eszközzel (a költségvetésben azonosítható az eszköz fajtája), akkor bérelnie kell, ami anyagdíjként jelenik meg. Ha az Ajánlattevőnek van saját eszköze, akkor azzal kapcsolatban biztosan vannak költségei. (üzemanyag, szerviz, amortizáció, hatósági engedélyek stb.) Ajánlatkérő álláspontja szerint ezen tevékenységek, feladatok nem végezhetőek el 0 Ft-os anyagköltséggel, mely álláspontot erősíti, hogy a két körben pozitív ajánlatot adó ajánlattevő vonatkozó ajánlati elem átlaga: 26.443.761.-Ft + Áfa, tehát a tétel nagyságrendje semmiképpen sem tekinthető jelentéktelennek. Megjegyzendő, hogy amennyiben a tétel műszaki tartalma nem valósul(na) meg, úgy a kivitelezés fogalmilag megvalósíthatatlan lesz, így ezen okból is jelentősnek tekinthető a hiányosság. Végezetül megjegyzendő, hogy a költségvetés árazása során minden költséget a maga rendeltetési helyén szükséges szerepeltetni, a megvalósítás költség összetevőiről így alkotható valós kimutatás (ennek bemutatása nemcsak lehetőség, hanem jogszabályi kötelezettség is), amely ki-, illetve bemutatás valósága, és az alapelvszerű eljárás kizárja a keresztfinanszírozást, annak elfogadhatóságát.

További 0 forintos megajánlással érintett tételek (2), azaz az árazott költségvetés valamennyi további ilyen tételek: 1., 3-27.

A 0 forintos megajánlással érintett tételek (27 darab) százalékos aránya az összes tételhez képest: 12,3 %, összegzett eltérése az átlag díjtól: 29.285.273.-forint. Ezen arányok nagyságrendje, a tételek számossága Ajánlatkérő álláspontja szerint ugyancsak fogalmilag zárja ki ezek nem jelentősként minősülését.

A fentiekre tekintettel Ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a „SZ-L” BAU Építőipari és Kereskedelmi Kft. ajánlatát érvényesen nem veheti figyelembe, azt érvénytelenné nyilvánította.”

12. Az ajánlatkérő a másik két ajánlatot is lényegében a kérelmező ajánlatánál előadottal megegyező indokból nyilvánította érvénytelenné.

13. 2020. december 29-én a kérelmező az ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntés ellen előzetes vitarendezést kezdeményezett.

14. 2021. január 4-én az ajánlatkérő az alábbi indoklással elutasította a kérelmet:

„Ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban – a Kérelmező által is hivatkozottan – úgy rendelkezett, hogy „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain.” (lásd az eljárást megindító felhívás VI.3.9) pontját és a közbeszerzési dokumentumok 8. oldal, 3. pontját). Előbbiekkel Ajánlatkérő egyértelművé tette, hogy a költségvetés valamennyi eleme tekintetében az ajánlattevőknek be kell mutatniuk az ajánlati elemeiket. Kétségtelen tény és gyakorlati tapasztalat, hogy a különböző kivitelezési költségvetések egyes tételei, illetve azok anyag és díj elemei többféleképpen értelmezhetőek, így az egyes ajánlattevők gyakorta különbözőképpen árazzák azokat. Ajánlatkérő jelen ügyben azonban egyebek mellett a sok aspektusú értelmezési lehetőségeket némiképpen leszűkítve előírta a 0 forintos tételek alkalmazásának tilalmát, törekedve az e körben előadódó sok jogvitát kiváltó problémakör (azaz a 0 forintos megajánlások) elkerülésére. Ezt alátámasztotta az eljárás szakmai előkészítése is, amely ugyanezt az elvet alkalmazta az (ajánlattevők által nem ismert) árazott költségbebecslés elkészítésekor is. Mindezzel Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban azt a megdönthetetlen vélelmet állította fel, hogy valamennyi tétel tekintetében létezik valós (pozitív) ellenszolgáltatási elem, egyúttal azokat Ajánlatkérő látni, illetőleg láttatni kívánta.

Ajánlatkérőnek meggyőződése, hogy ezen előírásával tisztább helyzet állhatott elő mindazon ajánlattevők számára, akiknek a figyelmét nem kerülte el a rendelkezés, hiszen így az ajánlattevők világos és egyértelmű iránymutatást kaptak a költségvetés elkészítésére, legalábbis a tekintetben, hogy miként kerül megítélésre e szóban forgó, sokszor jelentős érvényességi kérdéseket felvető esetkör.

Mindezzel Ajánlatkérő voltaképpen a minél nagyobb számú, vitathatatlan érvényességű ajánlat (illetve árazott költségvetés) elérését tűzte ki célul. Az pedig nem lehet vitás, hogy Ajánlatkérőnek jogában állt ilyen rendelkezés alkalmazása, az – amint arról az előbbiekben szó esett – összhangban volt az eljárás előkészítése során alkalmazott elveivel, illetve az előírást nem kifogásolta a maga idejében egyetlen érdekelt gazdasági szereplő sem, így az utólag nem sérelmezhető. Előbbieknek megfelelően nem állhat elő az a – Kérelmező által eshetőleg lehetőségként előadott – eset sem, amikor a 0.-Ft megajánlás tilalmára vonatkozó ajánlatkérő előírás „nem megfelelőnek” minősülne, ajánlattevőknek az előírást olyan adottságnak kellett tekinteniük, amelyhez igazodva kellett az ajánlatot összeállítani. Az ajánlatkérői előírás az elvárás, amelyhez igazodva kell(ett) az ajánlatokat/árazott költségvetést elkészíteni, ez az elvárás nem lehet „nem megfelelő”, ellenkező esetben nehezen lenne biztosítható az alapelvszerű bírálat, az egyenlő bánásmód érvényre juttatása.

Ajánlatkérőnek tehát kétséget kizáróan és az ajánlattevők számára jól megállapíthatóan az volt az elvárása, hogy az árazott költségvetésben valamennyi költségelem tekintetében önállóan és szükségszerűen kerüljenek bemutatásra az anyag- és munkadíj tételek, és az volt a feltételezése, hogy valamennyi költségvetési sorhoz kapcsolódik anyag- és munkadíj tétel is, ezért alkalmazta a válaszuk elején és a Kérelmemben is idézett, a 0.-Ft-os tételek alkalmazását tiltó – az állandó közbeszerzési gyakorlatban is ismert – rendelkezést.

Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérőnek felvilágosítást kellett volna kérnie a 0.-Ft-os tételekre, és a kapott válasz alapján esetleg biztosítani a hiánypótlás lehetőségét. Láthatóan tehát maga Kérelmező sem vonja kétségbe, hogy az ajánlatkérői előírásra tekintettel az ajánlati költségvetésekben nem maradhatnak 0.-Ft-os tételek. E körben Ajánlatkérő elsősorban arra hívja fel a figyelmet, hogy a felvilágosítás keretében az ajánlattevő legfeljebb a 0 forintos tétel indokoltságát, megfelelőségét, igazolhatóságát tudja alátámasztani. A Kérelmező által hivatkozott joggyakorlati példákban is ezen igazolás biztosítása fogalmazódik meg. Jelen esetben azonban a közbeszerzési dokumentumokban kétséget kizáróan megjelent egy többlet tényállási elem, a szóban forgó ajánlatkérő előírás, amely esetünkben fogalmilag kizárja a magyarázat lehetőségét, ugyanis nincs, nem lehet jogszerűen elfogadható indokolás. Itt érdemes a felvilágosítás kérés intézményét magát is megvizsgálni, amely szerint arra akkor kerülhet sor, amennyiben arra „az ajánlatban (...) található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében” szükség van. Az idézett joggyakorlati esetekben a tisztázást igénylő kérdés abban állt, hogy tett-e az ajánlattevő ajánlatot az adott tételre, és elfogadható volt a válasz olyan módon is, ha az ajánlattevő tudta igazolni, hogy a pozitív megajánlás hiánya a konkrét körülmény valamely sajátos jellemzőjére vezethető vissza. Ezekben az esetekben azonban lehetséges volt (nem volt eleve kizárt) az ilyen megajánlás, így egy adott 0 forintos tétel kétféleképpen volt értelmezhető (történt megajánlás, illetve nem történt megajánlás). Jelen ügyben viszont nem állhat(ott) elő az előbbiek szerinti nem egyértelmű/ellentmondásos helyzet, így nincs a felvilágosítás jogintézmény alkalmazására törvényes jogcím, a Kbt. 71. § (7) bekezdése alapján pedig Ajánlatkérő „csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges”. A Felvilágosítás kérés tehát semmiképpen sem érthette volna el a célját, annak alkalmazása célra nem vezetően szükségtelen lett volna. Ebből következően a felvilágosítás kérés nem csupán felesleges lett volna/lenne je-len eljárásban, de egyenesen nem is volt/lenne alkalmazható, figyelemmel az előbbi okfejtésre.

A felvilágosítás kérés jogszerű alkalmazhatóságának hiányában felmerülhet még a hiánypótlás biztosításának a kérdése. Az az előbbieket szerint Kérelmező által sem vitatott, hogy 0 forintos tételek nem maradhatnak fenn egy érvényes ajánlatban/árazott költségvetésben, így a hiánypótlás (javítás, pótlás, csere) e körben szükségszerű és annak lehetőségét Ajánlatkérőnek biztosítani kell, amennyiben az nem ütközik a Kbt. 71 § (8) bekezdésébe. Kérelmező ajánlatában/árazott költségvetésében azonban Ajánlatkérő jelentős hibát, hiányosságokat azonosított, két irányból is: egyrészt egyes megnevezett/egyedi tételek tekintetében, másrészt a tételek számossága/mennyisége felől (utóbbi akkor is elvezethet a hiányosság jelentősként minősüléséhez, amennyiben a hibák/hiányok önmagukban nem jelentősek – lásd erről a Kérelmező által is hivatkozott Közbeszerzési Hatósági útmutatót: „Az ajánlatkérőnek 0-ás megajánlás esetén – főszabály szerint – kötelessége hiánypótlást elrendelni, de figyelembe kell vennie például a 0-ás megajánlások számát, illetve az ahhoz tartozó tétel jelentőségét. Ez utóbbiak nagyobb száma, illetve az érintett tétel nagyobb jelentősége afelé mutathat, hogy az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelenné kell nyilvánítani.”). Előbbiekre tekintettel tehát Ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége a Kérelmező ajánlatában benyújtott árazott költségvetés tekintetében hiánypótlási felhívást kibocsátani, mivel egyes megnevezett egyedi tétel és az érintett tételek mennyisége és értéke önmagában jelentős hiányosságot eredményeztek, amely(ek) hiánypótlás útján nem javíthatóak. Erre a megállapításra pedig az Ajánlatkérő további felvilágosítás kérés nélkül, az érintett költségvetési tételek tartalmának, egyedi és összesített jelentőségének az értékelése során jutott, amely értékelés az Ajánlatkérő feladata és felelőssége. Megjegyzendő, hogy Ajánlatkérő a 0.-Ft-os tételek tilalmazásával absztrakciós vonalat húzott, amely kifejezésre juttatta, hogy milyen mélységű bontásban látja szakmailag indokoltnak és szükségesnek az ajánlati ár bemutatását, és amely vonal alatt nem fogad el többféle vagy alternatív magyarázatot. Mindez pedig valamennyi ajánlattevő számára egyenlő eséllyel biztosította a megfelelő ajánlattétel lehetőségét.

Ajánlatkérő nem ért egyet Kérelmezőnek az anyagköltségre vonatkozóan tett korlátozó értelmezésével, Ajánlatkérő álláspontja szerint a fenti elvek valamennyi költségvetési tétel-kategória tekintetében érvényesek.

Végezetül Ajánlatkérő ugyancsak a Kérelmezővel való egyet nem értésének ad hangot, és jelzi, hogy állás-pontja szerint előírásának („Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain”) a tartalma nem vitatható: egy adott költségvetési soron, egyik elem sem lehet 0.-Ft. A megfogalmazásból nem vezethető le Kérelmező azon értelmezése, amely szerint csak a sor valamennyi elemének 0 forinttal árazása tilalmazott, előbbi alternatív értelmezés mellett az előírás kiüresedne, valódi értelmét veszítené.”

15. 2020. december 30-án a VEMÉV-SZER Kft. is vitarendezést kezdeményezett a közös ajánlattevők ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntés ellen.

16. 2021. január 5-én az ajánlatkérő e kérelmet is elutasította, az alábbi indokok szerint: „Ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban – a Kérelmező által is hivatkozottan – úgy rendelkezett, hogy „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain.” (lásd az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pont 3. c) alpontját és a közbeszerzési dokumentumok 8. oldal 3. pontját). Előbbiekkel Ajánlatkérő egyértelművé tette, hogy a költségvetés valamennyi eleme tekintetében az ajánlattevőknek be kell mutatniuk az ajánlati elemeiket. Kétségtelen tény és gyakorlati tapasztalat, hogy a különböző kivitelezési költségvetések egyes tételei, illetve azok anyag és díj elemei többféleképpen értelmezhetőek, így az egyes ajánlattevők gyakorta különbözőképpen árazzák azokat. Ajánlatkérő jelen ügyben azonban egyebek mellett a sok

aspektusú értelmezési lehetőségeket némiképpen leszűkítve előírta a 0.-Ft-os tételek alkalmazásának tilalmát, törekedve az e körben előadódó sok jogvitát kiváltó problémakör (azaz a 0.-Ft-os magajánlások) elkerülésére. Ezt alátámasztotta az eljárás szakmai előkészítése is, amely ugyanezt az elvet alkalmazta az (ajánlattevők által nem ismert) árazott költségbebecslés elkészítésekor is. Mindezzel Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban azt a megdönthetetlen vélelmet állította fel, hogy valamennyi tétel tekintetében létezik valós (pozitív) ellenszolgáltatási elem, egyúttal azokat Ajánlatkérő látni, illetőleg láttatni kívánta. Ajánlatkérőnek meggyőződése, hogy ezen előírásával tisztább helyzet állhatott elő mindazon ajánlattevők számára, akiknek a figyelmét nem kerülte el a rendelkezés, hiszen így az ajánlattevők világos és egyértelmű iránymutatást kaptak a költségvetés elkészítésére, legalábbis a tekintetben, hogy miként kerül megítélésre e szóban forgó, sokszor jelentős érvényességi kérdéseket felvető esetkör.

Mindezzel Ajánlatkérő voltaképpen a minél nagyobb számú, vitathatatlan érvényességű ajánlat (illetve árazott költségvetés) elérését tűzte ki célul. Az pedig nem lehet vitás, hogy Ajánlatkérőnek jogában állt ilyen rendelkezés alkalmazása, az – amint arról az előbbiekben szó esett – összhangban volt az eljárás előkészítése során alkalmazott elveivel, illetve az előírást nem kifogásolta a maga idejében egyetlen érdekelt gazdasági szereplő sem, így az utólag nem sérelmezhető. Az ajánlatkérői előírás az elvárás, amelyhez igazodva kell(ett) az ajánlatokat/árazott költségvetést elkészíteni, ez az elvárás nem lehet „nem megfelelő”, ellenkező esetben nehezen lenne biztosítható az alapelvszerű bírálat, az egyenlő bánásmód érvényre juttatása. Ajánlatkérőnek tehát kétséget kizáróan és az ajánlattevők számára jól megállapíthatóan az volt az elvárása, hogy az árazott költségvetésben valamennyi költségelem tekintetében önállóan és szükségszerűen kerüljenek bemutatásra az anyag- és munkadíj tételek, és az volt a feltételezése, hogy valamennyi költségvetési sorhoz kapcsolódik anyag- és munkadíj tétel is, ezért alkalmazta a válaszuk elején és a Kérelemben is idézett, a 0.-Ft-os tételek alkalmazását tiltó – az állandó közbeszerzési gyakorlatban is ismert – rendelkezést. Ajánlatkérő egyetért Kérelmezővel annyiban, hogy a hivatkozott, 0.-Ft-os tételeket tiltó előírása (el nem fogadása) nem eredményezhetett, illetve ténylegesen nem is eredményezett automatikus érvénytelenséget ilyen nullás tételt tartalmazó árazott költségvetést benyújtó ajánlat esetében. Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérőnek felvilágosítást kellett volna kérnie a 0.-Ft-os tételekre annak érdekében, hogy megállapíthassa, hogy ajánlattevő érvényes ajánlatot nyújtott-e be, mindenhol számolt-e felmerülő (anyag)költséggel. Kérelmező szerint ezen felvilágosításkérési jogintézmény eljárási funkciója, hogy azzal kijavításra kerülhessen, és érvényessé tehető legyen az ajánlat. Ajánlatkérő e körben elsősorban arra hívja fel a figyelmet, hogy a felvilágosítás keretében az ajánlattevő legfeljebb a 0 forintos tétel indokoltságát, megfelelőségét, igazolhatóságát tudja alátámasztani. A joggyakorlati példákban is ezen igazolás biztosítása fogalmazódik meg. Jelen esetben azonban a közbeszerzési dokumentumokban kétséget kizáróan megjelent egy többlettényállási elem, a szóban forgó ajánlatkérő előírás, amely esetünkben fogalmilag kizárja a magyarázat lehetőségét, ugyanis nincs, nem lehet jogszerűen elfogadható indokolás. Itt érdemes a felvilágosítás kérés intézményét magát is megvizsgálni, amely szerint arra akkor kerülhet sor, amennyiben arra „az ajánlatban (...) található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében” szükség van. A joggyakorlatban a tisztázást igénylő kérdés abban állt, hogy tett-e az ajánlattevő ajánlatot az adott tételre, és elfogadható volt a válasz olyan módon is, ha az ajánlattevő tudta igazolni, hogy a pozitív megajánlás hiánya a konkrét körülmény valamely sajátos jellemzőjére vezethető vissza. Ezekben az esetekben azonban lehetséges volt (nem volt eleve kizárt) az ilyen megajánlás, így egy adott 0 forintos tétel kétféleképpen volt értelmezhető (történt megajánlás, illetve nem történt megajánlás). Jelen ügyben viszont nem állhat(ott) elő az előbbiek szerinti nem egyértelmű/ellentmondásos helyzet, így nincs a felvilágosítás jogintézmény alkalmazására

törvényes jogcím, a Kbt. 71. § (7) bekezdése alapján pedig Ajánlatkérő „csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges”. A Felvilágosítás kérés tehát semmiképpen sem érhetne volna el a célját, annak alkalmazása célra nem vezetően szükségtelen lett volna. Ebből következően a felvilágosítás kérés nem csupán felesleges lett volna/lenne jelen eljárásban, de egyenesen nem is volt/lenne alkalmazható, figyelemmel az előbbi okfejtésre. A felvilágosítás kérés jogszerű alkalmazhatóságának hiányában felmerülhet még a hiánypótlás biztosításának a kérdése. A hiánypótlás lehetőségét Ajánlatkérőnek biztosítani kell, amennyiben az nem ütközik a Kbt. 71. § (8) bekezdésébe. Kérelmező ajánlatában/árazott költségvetésében azonban Ajánlatkérő jelentős hibát, hiányosságokat azonosított, két irányból is: egyrészt egyes megnevezett/egyedi tételek tekintetében, másrészt a tételek számossága/mennyisége felől (utóbbi akkor is elvezethet a hiányosság jelentősként minősüléséhez, amennyiben a hibák/hiányok önmagukban nem jelentősek – lásd erről a Kérelmező által is hivatkozott Közbeszerzési Hatósági útmutatót: „Az ajánlatkérőnek 0-ás megajánlás esetén – főszabály szerint – kötelessége hiánypótlást elrendelni, de figyelembe kell vennie például a 0-ás megajánlások számát, illetve az ahhoz tartozó tétel jelentőségét. Ez utóbbiak nagyobb száma, illetve az érintett tétel nagyobb jelentősége afelé mutathat, hogy az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelenné kell nyilvánítani.”). Előbbiekre tekintettel tehát Ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége a Kérelmező ajánlatában benyújtott árazott költségvetés tekintetében hiánypótlási felhívást kibocsátani, mivel egyes megnevezett egyedi tétel és az érintett tételek mennyisége és értéke önmagában jelentős hiányosságot eredményeztek, amely(ek) hiánypótlás útján nem javíthatóak. Erre a megállapításra pedig az Ajánlatkérő további felvilágosítás kérés nélkül, az érintett költségvetési tételek tartalmának, egyedi és összesített jelentőségének az értékelése során jutott, amely értékelés az Ajánlatkérő feladata és felelőssége. Megjegyzendő, hogy Ajánlatkérő a 0.-Ft-os tételek tilalmazásával absztrakciós vonalat húzott, amely kifejezésre juttatta, hogy milyen mélységű bontásban látja szakmailag indokoltnak és szükségesnek az ajánlati ár bemutatását, és amely vonal alatt nem fogad el többféle vagy alternatív magyarázatot. Mindez pedig valamennyi ajánlattevő számára egyenlő eséllyel biztosította a megfelelő ajánlattétel lehetőségét.”

A jogorvoslati kérelem

17. A kérelmező 2021. január 18-án benyújtott, 2021. január 26-án hiánypótlott jogorvoslati kérelmében és a 2021. február 12-én benyújtott írásbeli észrevételében annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné a kérelmezői ajánlatot. A jogorvoslati kérelemben 2 kérelmi elemet jelölt az alábbiak szerint:

18. 1. kérelmi elem:

A kérelmező kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapítsa meg az ajánlatkérő által 2020. december 23. napján kelt és ugyanazon a napon kiküldött, az ajánlat érvénytelenségére vonatkozó tájékoztató, illetve érvénytelenséget megállapító döntés kapcsán a jogsértés megtörténtét, és erre figyelemmel a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg a kérelmező ajánlatának az érvénytelenítéséről szóló döntését. Az előzetes vitarendezési kérelmével lényegében megegyezően adta elő az indokait:

Álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. §-ában foglaltakat azzal, hogy nem biztosított a kérelmező számára hiánypótlásra vagy felvilágosítás megadására lehetőséget azzal, hogy a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította. Az ajánlatkérőnek kellő körültekintéssel kellett volna előkészítenie a műszaki dokumentumokat, ennek felelősségét nem háríthatja át a gazdasági szereplőkre. Nem hivatkozhat arra, hogy „megdönthetetlen

vélelmet állított fel”, amennyiben az előkészítés nem volt megfelelő és így az ajánlatok nem összehasonlíthatóak. Hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatójára (KÉ 2020. évi 180. szám; 2020. szeptember 16.) a hiánypótlás szabályairól (a továbbiakban: Útmutató), amely utalt arra, hogy a Döntőbizottság D.399/9/2017. számú határozata szerint az ajánlatkérőnek tisztázni kell, hogy miért szerepel (a jogorvoslati eljárás alapjául szolgáló esetben az érintett, anyagráfordítással járó munkanem esetében az anyagköltségre vonatkozóan) az ajánlatban 0.-Ft megajánlás, és csak a beérkezett ajánlattevői válaszok alapján foglalhat állást az ajánlatok érvényessége kérdésében.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő a fentieknek nem tett eleget, tekintettel arra, hogy a 0.-Ft-os megajánlásokkal kapcsolatban felvilágosítás kérést, hiánypótlási felhívást nem küldött ki, így nem győződött meg arról, hogy az egyes tételek ajánlattevő vonatkozásában tartalmazzanak-e anyagköltséget, illetve adott esetben az anyagköltségek hol vannak felszámítva. A kérelmező kifejtette, hogy

1. Az ajánlatkérő által hivatkozott szabályossági útmutatóban foglaltak abban az esetben alkalmazhatóak, hogy a költségvetésben minden kétséget kizáróan csak olyan tételsorok szerepelnek, amelyeknek van anyag vonzata. Amennyiben van olyan tétel, amely eredményezhet 0.-Ft megajánlást, úgy ajánlatkérő erre az előírásra jogszerűen nem hivatkozhat.

2. Az ajánlatkérő minden esetben köteles meggyőződni arról, hogy a 0.-Ft egységár minnek az eredménye. Ennek csak abban az esetben tud megfelelni, ha a következő közbeszerzési gyakorlatnak megfelelően a Kbt. 71. § (1) bekezdése kapcsán biztosítja ajánlattevőtől felvilágosítást kér, és meggyőződik arról, hogy a 0.-Ft megajánlás miből adódik:

a) az adott tételnek nincsen anyag vonzata (általában, vagy csak az adott ajánlattevő vonatkozásában), vagy

b) ajánlattevő nem kalkulált anyagköltséggel egyéb okból.

Az a) pont szerinti esetben az adott tételre adott 0.-Ft megajánlás megfelel a valóságnak, így az önmagában nem képezheti alapját annak, hogy ajánlatkérő jelentős hiánynak tekintse. Ebben az esetben a 0.-Ft megajánlás a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján pótolható.

A b) pont szerinti esetben jogosult ajánlatkérő mérlegelni, hogy az ilyen tételek esetében 0.-Ft megajánlás jelentős hibának minősül-e. Amennyiben megállapítást nyer, hogy a hiány nem jelentős, úgy a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján pótolható, ellenkező esetben nem pótolható.

A kérelmező rámutatott továbbá arra, hogy nem adott meg olyan tételt, mely esetében az árazott költségvetés egyes során/sorain teljes egészében 0.-Ft megajánlás szerepelne. Az ajánlatkérőnek kellő körültekintéssel kellett volna előkészítenie a műszaki dokumentumokat, ennek felelősségét nem háríthatja át a gazdasági szereplőkre. A kérelmező közölte, hogy az ajánlata elkészítéséhez az MVH-ÉNGY rendszert és a Terc Kft. által forgalmazott Silver programrendszert, valamint a Terc Etalon rendszert alkalmazta. Az ajánlatkérő által kifogásolt árazott költségvetéssel kapcsolatos tételeket összehasonlította a Magyar Államkinestár, Mezőgazdaság és Vidékfejlesztés (a továbbiakban: MVH), által használt Építési normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY), által hozott árakkal. A kérelmező rámutatott arra, hogy az ÉNGY által hozott árak is alátámasztják a kérelmező állítását, miszerint nullás megajánlás az anyagárak tekintetében előfordulhatnak.

Az ajánlatkérő által kiadott költségvetéssel kapcsolatban megjegyezzük, hogy az egyébként az építőipari normarendszer (pl.: Terc Kft. által forgalmazott költségvetés készítő programok) tételszámaira hivatkozik, így a kiadott tételek a normarendszerben egyértelműen beazonosíthatóak. A kérelmező hivatkozott a minimális építőipari rezsioradíj 2020. évi mértékéről szóló 17/2020. (VI. 12.) ITM rendeletben előírtakra. A rezsioradíj tartalmaz olyan elemeket – pl.: szerszámhasználat, amortizáció stb. – amelyek alapján 0.-Ft az anyagköltség. A rezsioradíj mértéke „díjként” szerepel a kiadott normaalapú elszámolási rendszerben.

Amennyiben az ajánlatkérő felvilágosítás kérés alapján tisztázta volna a „nullás” megajánlás okát, észlelhette volna, hogy az előírása hibás. Ezt a felelősséget az ajánlatkérő nem háríthatja az ajánlattevőkre, hanem amennyiben adott esetben saját hatáskörben felfedezi a nem megfelelő előírásokat, saját maga ellen is indíthatott volna jogorvoslati eljárást.

19. A kérelmező jogorvoslati eljárásban hozzájárult az ajánlatában üzleti titokká nyilvánított beárazott költségvetésének az érvénytelenséggel érintett 0.-Ft „Anyag egységár” adatokat tartalmazó tételei sorszámának, tételszámának és tételszövegének nyilvánosságra hozatalához.

20. 2. kérelmi elem:

A kérelmező kérte, hogy amennyiben a Döntőbizottság is arra a megállapításra jut, hogy lehetséges nullás megajánlás az anyagköltségek tekintetében (anyagár), és álláspontja szerint a kérelmező e tekintetben a jogorvoslati kérelemmel már elkésett, úgy terjessze ki az eljárást a Kbt. 158. § (1) bekezdésének megfelelően annak a megállapítására, hogy ajánlatkérő megsértette a felhívásban rögzített előírással az ajánlattevők esélyegyenlőségét, hiszen nem megfelelően mérte fel, készítette elő az eljárást, így a beérkezett ajánlatok nem összehasonlíthatóak, ezáltal a bírálat jogszerűen nem folytatható le, az a Kbt. 2. § (1)-(4) bekezdéseibe ütközik, és semmisítse meg az eljárást megindító felhívást.

Az ajánlatkérői kifogásra reagálva a kérelmező közölte, hogy e kérelmi eleme sem elkésett. Szerinte a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során kerül olyan helyzetbe, hogy a közbeszerzési dokumentumok megfelelősége, vagy adott esetben a nem megfelelősége vonatkozásában megállapítását tehesse. Az ajánlatkérő is most került abba a helyzetbe, hogy adott esetben az ellentmondások alapján a megfelelőséget vizsgálja.

Az ajánlatkérő észrevétele

21. Az ajánlatkérő az írásbeli észrevételében az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte, fenntartotta az érvénytelenítő döntésének indokait, és az előzetes vitarendezések során kifejtett álláspontját.

22. 1. kérelmi elem:

A felhívásban és a dokumentációban rögzített feltétellel az ajánlatkérő egyértelművé tette, hogy a költségvetés valamennyi eleme tekintetében az ajánlattevőknek be kell mutatniuk az ajánlati elemeiket. Kétségtelen tény és gyakorlati tapasztalat, hogy a különböző kivitelezési költségvetések egyes tételei, illetve azok anyag és díj elemei többféleképpen értelmezhetőek, így az egyes ajánlattevők gyakorta különbözőképpen árazzák azokat. Az ajánlatkérő jelen ügyben azonban, a sok aspektusú értelmezési lehetőségeket némiképpen leszűkítve kétséget kizáróan és több helyen is előírta a nulla forintos tételek alkalmazásának tilalmát, törekedve az e körben előadódó sok jogvitát kiváltó problémakör elkerülésére. Ezt alátámasztotta az eljárás gondos és részletes szakmai előkészítése is, amely ugyanezt az elvet alkalmazta az költségbeclés elkészítésekor. Az ajánlatkérőnek meggyőződése, hogy ezen előírásával tisztább helyzet állhatott elő mindazon ajánlattevők számára, amelyeknek a figyelmét nem kerülte el a rendelkezés, hiszen így világos és egyértelmű iránymutatást kaptak a költségvetés elkészítésére, legalábbis a tekintetben, hogy miként kerül megítélésre e sokszor jelentős érvényességi kérdéseket felvető esetkör. Az ajánlatkérő a minél nagyobb számú, vitathatatlan érvényességű ajánlat, illetve árazott költségvetés elérését tűzte ki célul, ilyen rendelkezés alkalmazása véleménye szerint jogában állt. Rámutatott arra, hogy az előírást nem kifogásolta egyetlen érdekelt gazdasági szereplő sem, így az utólag nem sérelmezhető.

Nem foghat helyt az az érvelés, amely szerint a 0.-Ft megajánlás tilalmára vonatkozó ajánlatkérői előírás „nem megfelelőnek” minősül, mivel az ajánlattevőknek az előírást olyan

adottságnak kellett tekinteniük, amelyhez igazodva kellett az ajánlatot összeállítani. Az ajánlatkérői előírás az elvárás, amelyhez igazodva kell(ett) az ajánlatokat/árazott költségvetést elkészíteni, ez az elvárás nem lehet „nem megfelelő”, ellenkező esetben nehezen lenne biztosítható az alapelvszerű bírálat, az egyenlő bánásmód érvényre juttatása.

23. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a közbeszerzési dokumentumokban azt a megdönthetetlen vélelmet állította fel, hogy valamennyi tétel tekintetében létezik valós (pozitív) ellenszolgáltatási elem, azokat az ajánlatkérő látni kívánta. Ezen állítást lényegében a kérelmező sem vonta kétségbe, csak az ajánlatkérőétől eltérő árazási modellt mutatott be. Az ajánlatkérőnek kétséget kizáróan és az ajánlattevők számára jól megállapíthatóan az volt az elvárása, hogy az árazott költségvetésben valamennyi költségelem tekintetében önállóan és szükségszerűen kerüljenek bemutatásra az anyag- és munkadíj tételek. Az volt a feltételezése, hogy valamennyi költségvetési sorhoz kapcsolódik anyag- és munkadíj tétel is, ezért alkalmazta a 0.-Ft tételek alkalmazását tiltó rendelkezést. Az ajánlatkérő egyfajta absztrakciós vonalat húzott, amely kifejezésre juttatta, hogy milyen mélységű bontásban látja szakmailag indokoltnak és szükségesnek az ajánlati ár bemutatását, és amely vonal alatt nem fogad el többféle vagy alternatív magyarázatot. Mindez pedig valamennyi ajánlattevő számára egyenlő eséllyel biztosította a megfelelő ajánlattétel lehetőségét.

24. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy nem vitatja, létezik az általa alkalmazotthoz képest eltérő logikával összeállított árazott költségvetés – akár a jelen közbeszerzési eljárás szerinti tárgyra vonatkozóan is –, de álláspontja szerint az sem vitatható, hogy jogszerűen alkalmazható olyan előírás, amely kötelezővé teszi a fentiekben leírt struktúra szerinti anyag- és munkadíjak összegének önálló/elkülönített feltüntetését. Önmagában az a tény tehát, hogy a kötelezően előírthoz képest eltérő struktúrával is benyújtható lett volna a költségvetés, nem teszi jogellenessé az ajánlatkérő elvárását a költségvetés egyféle megközelítésben történő összeállítására.

25. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérőnek felvilágosítást kellett volna kérnie a 0.-Ft tételekre, és a kapott válasz alapján esetleg biztosítani a hiánypótlás lehetőségét. Az ajánlatkérő szerint a kérelmező sem vonta kétségbe, hogy az ajánlatkérői előírásra tekintettel az ajánlati költségvetésekben nem maradhattak volna nulla forintos tételek. E körben az ajánlatkérő elsősorban arra hívta fel a figyelmet, hogy a felvilágosítás keretében az ajánlattevő legfeljebb a nulla forintos tétel indokoltságát, megfelelőségét, igazolhatóságát tudja alátámasztani. A jelen közbeszerzési eljárással összefüggésben azonban a közbeszerzési dokumentumokban kétséget kizáróan megjelent egy többlettényállási elem, az ajánlatkérő előírása, amely fogalmilag kizárta a magyarázat lehetőségét, amely alapján nem lehet jogszerűen elfogadható indokolás.

26. Az ajánlatkérő rámutatott arra, hogy a 0.-Ft tételekre előírt tilalom okán a Kbt. 71. § (7) bekezdése alapján nem lett volna jogszerű sem felvilágosítást, sem hiánypótlást kérnie. Ezen túlmenően a Kbt. 71. § (8) bekezdés alapján sem kérhetett hiánypótlást, egyrészt az érintett költségvetési tételek kiemelkedő egyedi műszaki jelentősége miatt, másrészt a tételek számossága/mennyisége és értéke miatt.

27. Figyelemmel arra, hogy a kérelmező hozzájárult az érvénytelenséggel érintett 0.-Ft „Anyag egységár” adatokat tartalmazó tételi sorszámának, tételszámának és tételszövegének nyilvánosságra hozatalához, az ajánlatkérő az alábbiak szerint jelölte meg a kérelmezői költségvetésben található azon tételeket, amelyek miatt az ajánlatot érvénytelenné nyilvánította:

- a „02 Megelevő tetőszerkezet bontása” munkanemben
 - a „19 Költségtérítések” között a 2. Ssz., 19-010-1.11.2.1 tételszámú „Általános teendők megvalósulás szakaszában, időarányos gépköltség bérleti díja, órában Autódaru 20 t teherbírásig” tételszövegezésű, és a 3. Ssz., 19-010-1.11.2.3-0000001 tételszámú „Általános teendők megvalósulás szakaszában, időarányos gépköltség bérleti díja, hónapban Önszerelő toronydaru kezelővel, telepítéssel” tételszövegezésű tételek anyag egységárák tekintetében,
 - a „21 Irtás, föld- és sziklamunka” között a 6. Ssz., 21-011-12 tételszámú („Munkahelyi depóniából építési törmelék konténerbe rakása, kézi erővel, önálló munka esetén elszámolva, konténer szállítás nélkül” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében,
 - a „34 Fém- és könnyű épületszerkezet szerelése” között a 7. Ssz., 34-000-14.2.1-0000001 tételszámú „Pontmegfogásos tetőszerkezeti rendszer bontása, fa tartószerkezetnél, 1000 mm szélességű raszterig, összes tartozékával együtt” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében,
 - a „35 Ácsmunka” között a 8. Ssz., 35-000-1.2 tételszámú „Fa tetőszerkezet bontása 0,036-0,070 m³/m² famennyiség között, összes tartozékával együtt” tételszövegezésű és a 9. Ssz., 35-000-3-0000001 tételszámú „Szelemenek bontása trapézlemez fedésnél” tételszövegezésű tételek anyag egységárák tekintetében,
 - a „43 Bádogozás” között a 10. Ssz., 43-000-2 tételszámú „Fekvőeresz vagy párkányba süllyesztett csatornák bontása, 100 cm kiterített szélességig, összes tartozékával együtt” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében
- a „03 Új tetőszerkezet építése” munkanem
 - a „19 Költségtérítések” között az 1. Ssz., 19-010-1.11.2.1 tételszámú „Általános teendők megvalósulás szakaszában, időarányos gépköltség bérleti díja, órában Autódaru 20 t teherbírásig” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében
 - a „21 Irtás, föld- és sziklamunka” között a 2. Ssz., 21-003-1.1.2.2 tételszámú „Lyukfúrás vagy kisméretű földkiemelés, oszlop, alaptest vagy lehorgonyzás részére, kézi erővel, 2 m mélységig, 0,31-0,70 m átmérő között, III. talajosztály” tételszövegezésű, a 3. Ssz., 21-003-5.1.1.2 tételszámú „Munkaárok földkiemelése közművesített területen, kézi erővel, bármely konzisztenciájú talajban, dúcolás nélkül, 2,0 m² szelvényig, III. talajosztály” tételszövegezésű, a 4. Ssz., 21-003-11.1.1 tételszámú „Földvisszatöltés munkagödörbe vagy munkaárokba, tömörítés nélkül, réteges elterítéssel, I-IV. osztályú talajban, kézi erővel, az anyag súlypontja karoláson belül, a vezeték (műtárgy) felett és mellett 50 cm vastagságig” tételszövegezésű és a 8. Ssz., 21-011-12 tételszámú „ Munkahelyi depóniából építési törmelék konténerbe rakása, kézi erővel, önálló munka esetén elszámolva, konténer szállítás nélkül” tételszövegezésű tételek anyag egységárák tekintetében,
 - a „33 Falazás és egyéb kőművesmunka” között a 10. Ssz., 33-064-1.2.1 tételszámú „Lyukfúrás, vegyes és kőfalban, vízhűtésű gyémántfejes fúrógéppel, D=20 mm, H=200 mm” tételszövegezésű és a 11. Ssz., 33-064-1.2.5-0000001 tételszámú „Lyukfúrás, vegyes és kőfalban, vízhűtésű gyémántfejes fúrógéppel, D=400 mm, H=1000 mm” tételszövegezésű tételek anyag egységárák tekintetében,
- a „07 Peristylumban végzendő munkák” munkanem
 - a „21 Irtás, föld- és sziklamunka” között a 3. Ssz., 21-003-5.1.1.2 tételszámú „Munkaárok földkiemelése közművesített területen, kézi erővel, bármely konzisztenciájú talajban, dúcolás nélkül, 2,0 m² szelvényig, III. talajosztály” tételszövegezésű, a 4. Ssz., 21-003-11.1.1 tételszámú „Földvisszatöltés munkagödörbe vagy munkaárokba, tömörítés nélkül, réteges elterítéssel, I-IV. osztályú talajban, kézi erővel, az anyag súlypontja karoláson belül, a vezeték (műtárgy) felett és mellett 50

cm vastagságig” tételszövegezésű, az 5. Ssz., 21-008-1.1.2 tételszámú „Döngölés kézi erővel száraz, földnedves III. fejtési talajosztályban” tételszövegezésű és a 7. Ssz., 21-011-12 tételszámú „Munkahelyi depóniából építési törmelék konténerbe rakása, kézi erővel, önálló munka esetén elszámolva, konténer szállítás nélkül” tételszövegezésű tételek anyag egységárai tekintetében,

- a „31 Helyszíni beton és vasbeton munka” között a 9. Ssz., 31-100-1-0000001 tételszámú „Meglévő beton tipegők méretre vágása, vízhűtéses vágógéppel, gyémántbetétes vágókoronggal, 10 cm vastagságig” tételszövegezésű, a 10. Ssz., 31-101-1-0000001 tételszámú „Meglévő beton tipegők felszedése, tisztítása megmunkálás utáni visszahelyezése” tételszövegezés és a 11. Ssz., K-tétel tételszámú „Meglévő beton szegélyek felszedése, tisztítása megmunkálás utáni visszahelyezése” tételszövegezésű tételek anyag egységárai tekintetében,
- a „53 Közműcsatorna-építés” között a 14. Ssz., 53-000-3.1 tételszámú „Előregyártott és monolit csatornák és aknák törmelékre bontása, betonból” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében
- a „62 Kőburkolat készítése” között a 15. Ssz., 62-001-1.2 tételszámú „Szegélyek bontása bármely anyagból; kiemelt vagy süllyesztett szegélyek, futósorok, kavicsagyazattal” tételszövegezésű tétel anyag egységára tekintetében
- a „08 Épületvillamossági munkák” munkanem
 - a „33 Falazás és egyéb kőművesmunka” között az 1. Ssz., 33-063-31.1-0000001 tételszámú „Mérési jelölés, kirajzolás csövezéshez, tárcázáshoz” tételszövegezésű és a 2. Ssz., 33-063-32.1-0000001 tételszámú „Mérési jelölés, kirajzolás szerelvények, lámpák részére” tételszövegezésű tételek anyag egységárai tekintetében,
 - a „71 Elektromosenergia-ellátás, villanszerelés” között a 8. Ssz., 71-000-1.1.1-0000001 tételszámú „Gyengeáramú Vezetékek, kábelek és szerelvények bontása; - védőcső leszerelése műanyag csőből, falhoronyból - vörösréz vagy alumínium vezeték leszerelése védőcsőből kihúzva, 10 mm²-ig - visszaépíthető állapotban” tételszövegezésű és a 9. Ssz., 71-000-1.1.1-0000002 tételszámú „Gyengeáramú Vezetékek, kábelek és szerelvények bontása; - védőcső leszerelése műanyag csőből, falhoronyból - vörösréz vagy alumínium vezeték leszerelése védőcsőből kihúzva, 10 mm²-ig -kapcsolók, csatlakozó aljzatok, erős- vagy gyengeáramú nyomók” tételszövegezésű tételek anyag egységárai tekintetében,

0 Ft-os megajánlás került feltüntetésre.

28. 2. kérelmi elem

Az ajánlatkérő szerint a kérelmező a jogintézmény rendeltetésével ellentétes módon kezdeményezi a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztését. Kérelemre nem terjeszthető ki a jogorvoslati eljárás olyan vélt jogsértésre, amelyet az adott jogorvoslati eljárásban kérelmező gazdasági szereplő maga is támadhatott volna, de ezt határidőben nem tette meg. A nullás tételek kizárására vonatkozó előírást sem a kérelmező, sem az eljárásban az érdeklődését kifejező gazdasági szereplők, sem az ajánlattevők közül nem támadta senki előzetes vitarendezési kérelemmel, illetőleg a vonatkozó előírással szemben a Miniszterelnökség és a Közbeszerzési Hatóság hirdetményellenőrzése sem emelt kifogást. Az ajánlatkérő szerint nem látszik az az alapelvi sérelem, amelynek védelme érdekében a Döntőbizottságnak kellene fellépnie.

A hivatalbóli kiterjesztés

29. A Döntőbizottság a 2021. február 5-én kelt D.20/15/2021. sz. végzésével értesítette az ügyfeleket arról, hogy a jogorvoslati eljárást kiterjeszti a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján, és

hivatalból vizsgálja, hogy az Ajánlati ár részszemponthoz kapcsolódóan az ajánlati felhívásban és a dokumentációban előírt alábbi ajánlattételi feltételeinek szabályozásában az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1), (2) bekezdésében előírt alapelveinek, a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megfelelően határozta-e meg az ajánlatadás feltételeit, amelyek alapján a megadott értékelési részszempont szerinti ajánlati tartalmat bírálta, az érvényességi vizsgálatot végezte:

– ajánlati felhívás VI.3.9) „További információk” pont 3.c. alpont előírása: „Ajánlatnak tartalmaznia kell: árazott költségvetést a kiadott minta szerint azzal, hogy Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain”;

– dokumentáció (közbeszerzési dokumentumok) 1.1.7. „Az ajánlathoz csatolandó dokumentumok (kiegészítés az eljárást megindító felhívás VI.3.12) pontjának 3) alpontjához)” 3. alpont előírása: „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain”.

A Döntőbizottság vizsgálja továbbá, hogy az ajánlatkérő a nyílt közbeszerzési eljárás szabályainak megfelelően határozta-e meg az ajánlatadás feltételeit, valamint az ajánlatok bírálatának menetét, figyelemmel az ajánlati kötöttségre (Kbt. 50. § (4) bekezdés, 66. § (1) bekezdés, 69. § (1) és (2) bekezdés, 71. §, 72. §).

30. **Az ajánlatkérő** a 2021. február 11-én benyújtott írásbeli észrevételében a vizsgálat kiterjesztése kapcsán közölte, hogy ismételten áttekintette és értékelte az ajánlati felhívás VI.3.9) „További információk” pont 3.c. alpontjának a fenti végzésben is idézett előírását és a közbeszerzési dokumentumok 1.1.7. pontjában szereplő, az árazott költségvetésben foglaltakat, illetőleg értékelte azt a tény is, hogy a közbeszerzési eljárásban benyújtásra került négy ajánlat közül három ajánlatban szerepeltek az árazott költségvetés egyes során/sorain 0.-Ft megajánlások, amely tényből arra lehet következtetni, hogy az ajánlattevők számára valóban nem volt maradéktalanul egyértelmű az árazatlan költségvetés kitöltésére vonatkozó szabály értelmezése.

Mindezekre figyelemmel az ajánlatkérő nem vitatta a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztésének megalapozottságát.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

31. A jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában, 2020. november 4. napján hatályos közbeszerzési szabályokat kell alkalmazni.

32. A jogorvoslati kérelemben a kérelmező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően állapította meg az ajánlatának érvénytelenségét a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján. A Döntőbizottság elsődlegesen rögzíti, hogy a jogorvoslati kérelem ténylegesen egy kérelmi elemet tartalmazott, figyelemmel arra, hogy a kérelmező az érvénytelenséget megállapító ajánlatkérői döntést sérelmezte, kérelme ténybeli és jogi indokait e körben terjesztette elő. A kérelemnek a 2. számú kérelmi elemként megjelölt részében a kérelmező valójában indítványt tett és nem önálló kérelmi elemet terjesztett elő a Döntőbizottság felé a jogorvoslati vizsgálat hivatalbóli kiterjesztésére, amennyiben annak szükségessége felmerül. Ennélfogva a jogorvoslati kérelem nem tartalmaz elkésett kérelmi elemet. A Döntőbizottság egyetértett a kérelmező azon jogi álláspontjával, mely szerint az érvénytelenségről hozott döntés felülvizsgálatának lényeges feltétele annak vizsgálata, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban az érvénytelenségi okkal érintett ajánlati tartalomra vonatkozóan milyen ajánlatadási feltételeket határozott meg. A kérelmező e körben hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő által meghatározott feltételeket a kérelmező és az ajánlatkérő eltérő tartalommal értelmezte. A kérelmező az ajánlati felhívás VI.3.9.) "További

információk" 3.c. alpontjában, valamint a dokumentáció 1.1.7. "Az ajánlathoz csatolandó dokumentumok" 3. alpontjában rögzített azon feltételt jelölte meg releváns előírásként, mely szerint "Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain".

A jogorvoslati eljárásban a felek között vitatott volt a kiírás valós tartalma, azt a felek eltérően értelmezték atekintetben, hogy a tilalom kizárólag az árazott költségvetés egyes sorain megadott tételárra, vagy a tételsoron található egyes mezőkre is vonatkozik-e, azaz ez utóbbi esetben már az is érvénytelenséget eredményez, ha akár az "Anyag egységár" mezőben, akár a "Díj egységár" mezőben 0.-Ft megajánlás szerepel. Az ajánlatkérő ez utóbbi szerint értelmezte a saját kiírásának tartalmát, ezzel szemben a kérelmező azzal érvelt, hogy az előírt feltétel alappal, az építésügyi-szakmai költségelési gyakorlattal összhangban állóan értelmezhető akként, hogy az kizárólag az összesített költségvetési tételárra vonatkozik. Az utólag feltárt, nem egyértelmű tartalmú kiírás az ajánlattevő terhére nem róható, arra érvénytelenség nem alapítható.

A Döntőbizottság tényszerűen megállapította továbbá, hogy a közbeszerzési eljárásban résztvevő 4 ajánlattevő közül 2 ajánlattevő a kérelmezővel megegyezően értelmezte a vonatkozó feltételt, ezért az ajánlatkérő 3 ajánlatot nyilvánított érvénytelenné lényegében azonos indokból: az ajánlatokban csatolt árazott költségvetések egyes tételsoraiban az "Anyag egységár" mezőben 0.-Ft szerepel, azonban a "Díj egységár" mezőben 0.-Ft-nál magasabb szám található, így az érintett tételsorokon megadott összesített tételár egyike sem 0.-Ft.

33. Az ajánlatkérő mindhárom ajánlat érvénytelenségét úgy állapította meg a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, hogy gyakorlatilag az árazott költségvetésekkel összefüggésben érdemi bírálati cselekményt nem végzett, az ajánlattevőktől a vitatott tartalomra nem kért felvilágosítást, sem hiánypótlást, illetőleg az ajánlati árat nem nyilvánította aránytalanul alacsonynak sem, nem alkalmazta a Kbt. 72. §-a szerinti jogintézményt. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás és a dokumentáció fent ismertetett feltételére hivatkozva nem tisztázta a szakmai ajánlatok tartalmát, nem biztosította az ajánlattevők számára annak lehetőségét, hogy számot adjanak a költségvetésük elkészítésének szempontjairól.

34. A Döntőbizottság álláspontja az, hogy a közbeszerzési eljárás jogszerű lefolytatásával, a jogorvoslati kérelem elbírálhatóságával szoros összefüggésben áll az, hogy az ajánlatkérő az árazott költségvetés elkészítésével összefüggésben 0.-Ft megajánlás tilalmára vonatkozó előírását a Kbt. alapvető jogi rendelkezéseinek megfelelően határozta-e meg, figyelemmel az érvénytelenséget megállapító, 2020. december 23. napján kelt döntés jogalapjára és indokaira.

35. A hivatalból kiterjesztett vizsgálat körében a Döntőbizottság az alábbi indokok alapján jogsértést állapított meg.

36. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. 2. § (1)-(2), (7) bekezdése szerint

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos

jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

3. § E törvény alkalmazásában:

37. szakmai ajánlat: a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossggal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

A Kbt. 50. § (4) bekezdése szerint „Az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdése szerint

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

37. Az ajánlatkérő az árazott költségvetés egyes tételesoraira vonatkozó költségelési korlátot a szakmai ajánlatra vonatkozóan írta elő figyelemmel arra, hogy a költségvetés önmagában a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat. A Kbt. 28. § (1) bekezdésében előírt kógens feltétel szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást megfelelő alapossggal elkészíteni és biztosítani a megfelelő ajánlattétel feltételeit. Az ajánlatkérő azt elismerte, hogy a vizsgált előírása, az árazatlan költségvetés kitöltésére vonatkozó szabály értelmezése nem volt maradéktalanul egyértelmű az ajánlattevők számára. Tényszerűen ezt igazolja a bírálat eredménye is. Erre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdésében előírt a közbeszerzési eljárás megfelelő előkészítésére vonatkozó szabályt.

38. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy az „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain” feltétel sérti a verseny tisztasága, továbbá az esélyegyenlősége és az egyenlő bánásmód alapelveket. Az ajánlatkérő elismerte, hogy a különböző kivitelezési költségvetések egyes tételei, illetőleg azok anyag és díjelemei többféleképpen értelmezhetőek, így azokat az egyes ajánlattevők gyakorta különbözőképpen árazzák be. Az ajánlatkérő nem vitatta azt sem, hogy létezhet az általa alkalmazotthoz képest eltérő logikával összeállított árazott költségvetés. Nem vitatta azt, hogy akár felvilágosítás keretében, akár árándokolás során az ajánlattevők a benyújtott tartalommal elkészített költségvetésen is alá tudnák támasztani a 0.-Ft tétel indokoltságát, megfelelőségét, igazolhatóságát. Azt sem vitatta, hogy a Kbt. 71. §-a szerinti hiánypótlás jogintézménye lehetővé teszi a szakmai ajánlat utólagos érvényessé tételét, sőt a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja kifejezett szabályt fogalmaz meg az átalánydíjas szerződések esetén az árazott költségvetés valamely tétele és egységára pótolhatóságáról, módosíthatóságáról, kiegészíthetőségéről, törölhetőségéről. Az ajánlatkérő ugyanakkor a jogviták elkerülése céljából állítása szerint "megdönthetetlen vélelmet" állított fel arra, hogy valamennyi tétel tekintetében létezik pozitív ellenszolgáltatási elem, hivatkozott a keresztfinanszírozás tilalmára, és ennek alapján írta elő a költségvetésben 0.-Ft tétel megadásának tilalmát. A bírálat során e korlátozásra, mint egyfajta jogi „adottságra” hivatkozva kizárta a felvilágosítás, hiánypótlás, árándokolás jogszerű lehetőségét. A Döntőbizottság álláspontja ezzel szemben az, hogy a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdésébe ütközik az olyan ajánlatkérői előírás, amely átalánydíjas szerződés esetén a tételes költségvetés egyes tételeire, vagy annak összetevő elemeire vonatkozóan eleve kizárja a szakmai ajánlat érdemi bírálatát, mentesíti az ajánlatkérőt a Kbt.-ben előírt eljárási, vizsgálati kötelezettségei alól, és megfosztja attól az ajánlattevőket, hogy éljenek az egyébként jogszerűen alkalmazható, a Kbt.-ben rendelkezésre álló jogintézmények által biztosított lehetőségekkel.

39. Az építőipari kivitelezői tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 2. § g) pontja értelmében az e rendelet alkalmazásában az árazatlan (tételes) költségvetési kiírás: minőségi követelményekkel rendelkező mennyiségi kimutatás az építmény jellege szerint szükséges szakági bontásban és részletezettséggel, lényeges terméktulajdonság meghatározásával.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:245. §-a szerint [Vállalkozói díj]

(1) Ha a felek átalánydíjban állapodtak meg, a vállalkozó az átalánydíjon felül a pótmunka ellenértékét igényelheti, a többletmunka ellenértékének megtérítésére nem jogosult. A megrendelő köteles azonban megtéríteni a vállalkozónak a többletmunkával kapcsolatban felmerült olyan költségét, amely a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható.

(2) Tételes elszámolás szerint meghatározott vállalkozói díj esetén a vállalkozó az elvégzett munka ellenértékére jogosult.

40. A Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez© (Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2016.) 6:245. §-ához fűzött magyarázata szerint: „A vállalkozói díjban való megállapodás elsősorban az építési szakterületen jellemzően kétféle módon szokásos. Meghatározhatják a díjat a felek egy összegben, átalánydíj formájában, vagy megállapodhatnak utólagos tételes elszámolásban.

a) Ha a felek a szerződésben utólagos tételes elszámolásban állapodnak meg, a vállalkozói díjat a szerződéskötéskor a költségvetésre utalással rendszerint egy összegben meghatározzák, ez azonban csak egy prognosztizált irányár, a megjelölt összeget tájékoztató

díjnak kell tekinteni. A végleges vállalkozói díj kiszámítása a teljesítést követően az igazolt, elfogadott felmérés tételei alapján, a műszakilag indokolt munkatételek és beépített anyagok szerint történik. A vállalkozónak ezért a ténylegesen elvégzett, teljes munka mennyiségét és a beépített anyagot tételesen igazolnia kell. Ennek érdekében felmérési naplót készít, amelyben rögzíti az elvégzett munkatételeket és a felhasznált anyagot, a kimutatást a megrendelő tételesen ellenőrzi, a számlázás pedig az igazolt felmérési napló alapján történhet. Az utólagos tételes felmérésben a többletmunkák és pótmunkák egyaránt szerepelnek. Utólagos tételes elszámolású építési szerződés esetében a vállalkozó szerződésmódosítás nélkül érvényesítheti a tényleges munkavégzésnek megfelelő díjat. (..)

b) A vállalkozói díj meghatározásának másik jellemző esete, amikor a felek a díjat végleges jelleggel a szerződés megkötésekor - a vállalkozó előzetes kalkulációja eredményeként - egy összegben, átalányáron határozzák meg. A megállapított fix díjtól sem felfelé, sem lefelé a létesítmény átadása után nem lehet eltérni. Az átalánydíjon kötött kivitelezés jellegzetessége, hogy a vállalkozó a felmerülő többletmunkák kockázatát magára vállalja, ennek fedezetét rendszerint megfelelő tartalékkal kalkulálja, így a többletmunkák ellenértékére utóbb sem tarthat igényt. A számlázott vállalkozói díj - a szerződés módosításának megfelelő pótmunkáktól eltekintve - a szerződésben kikötött díjjal egyezik meg, ezt az összeget az esetleg alacsonyabb költségekre hivatkozással a megrendelő sem csökkentheti, és a vállalkozó sem számíthatja hozzá a többletmunkák költségvetését."

41. A Döntőbizottság D.473/12/2011. számú határozatának felülvizsgálata tárgyában meghozott, a Fővárosi Ítéltábla Kf.27.196/2012/5. számú ítélete kimondja, hogy "Az az előírást, hogy a listán szereplő valamennyi tételt be kell árazni, értelemszerűen a kiírási feltételek rendszerében, a beszerzési tárgyhoz kapcsolódó költségvetés sajátosságaihoz igazodóan kell teljesíteni".

42. A Közbeszerzési Hatóság Útmutatója rögzíti, hogy "Az átalánydíjas szerződések esete azért képez külön csoportot, mert a jogalkotó a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában engedi ezen szerződések esetén az árazott költségvetés valamely tételének és egységárának a pótlását, módosítását, kiegészítését vagy törlését. A korábbi szabályozáshoz képest változás, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja egyértelművé teszi, hogy az árazott költségvetés javítására átalánydíjas szerződésnél minden beszerzési tárgy esetében lehetőség van."

43. A Kúria Kf.V.40.222/2020/7. számú ítélete szerint „A Kúria hangsúlyozza, hogy a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti felvilágosításkérést, hiánypótlási felhívást arra tekintet nélkül kell alkalmazni - az említett korlátok mellett -, hogy milyen okból vet fel kétséget az ajánlat az egyértelműség vagy ellentmondásmentesség szempontjából. Még abban az esetben is felmerülhet ezért a hivatkozott jogi eszközöknek az alkalmazása, ha az ajánlattételi felhívásban/dokumentációban szereplő előírásoknak a kapcsolata, az egymáshoz való viszonya, annak értelmezése okoz nehézséget és ezen előírásoknak történő együttes megfelelés veti fel azt a problémát, hogy esetlegesen nem lett egyértelmű az ajánlat. Jelentősége annak van - a perbeli ügytől függetlenül is, általánosságban -, hogy az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott felhívás, dokumentáció milyen elvárásokat foglal magában, ezek egymáshoz hogyan kapcsolódnak, mert ezekhez képest kell az ajánlattevőnek az ajánlatot összeállítani és ehhez viszonyítva dönthet az ajánlatkérő is arról, hogy van-e olyan kérdés, amely az ajánlat alapján tisztázásra vagy hiánypótlásra szorul.”

44. A Döntőbizottság a konkrét beszerzés specifikumai között rögzíti, hogy a beszerzés tárgya kivitelezésre irányuló építési beruházás, a szerződés tárgya oszthatatlan. Az értékelésre kerülő ellenszolgáltatás az egyösszegű ajánlati ár mint átalánydíj volt. Az ajánlati ár magában

foglalja egyrészt a műszaki tartalom megvalósításának teljes költségét, másrészt a munkákkal kapcsolatban felmerülő valamennyi díjat, adót, illetéket, járulékot, egyéb költségeket. A vállalkozó az egyösszegű vállalkozói díjon felül semmilyen jogcímen nem érvényesíthet többletköltséget. A jelen közbeszerzési eljárásban kizárólag tehát az egyösszegű ellenszolgáltatásra kellett, mint az ajánlati árra vonatkozó vállalást megtenni, a Kbt. 72. §-a szerint lényeges ajánlati elem tehát a fix összegű vállalkozói díj volt, mivel az ajánlatkérő nem határozott meg részszempontot az ajánlati ár bármely más önállóan értékelt elemére. Ennélfogva a keresztfinanszírozás tilalmára vonatkozó ajánlatkérői indokolás sem alapos figyelemmel arra, hogy közbeszerzési jogi szempontból annak van jogi relevanciája, a Kbt. alapelveit az sérti, ha az ajánlattevő árképzése azon alapul, hogy az egyik ajánlati részelemmel egybeépíti a másik részelemet annak érdekében, hogy azáltal jogtalan előnyhöz jusson az ajánlatkérői feltételeket teljesítő, ténylegesen megosztott vállalatokat megtevő ajánlattevőkkel szemben. Jelen esetben azonban, figyelemmel a fix összegű, átalány jellegű vállalkozói díjra, a közbeszerzési jogi szempontból tiltott keresztfinanszírozás a költségvetési tételen belül, az ott feltüntetett anyagár/munkadíj költségelei között kizárható. Az ajánlatkérői feltétel alkalmazhatósága ilyen indokból jogszerűen nem alapítható. A Döntőbizottság rámutat továbbá arra, hogy önmagában a 0.-Ft anyag- vagy díj költségvetés feltüntetése nem feltétlenül azt jelenti, hogy hiányzik a teljeskörű műszaki tartalomra tett vállalat, illetőleg ingyenes juttatás nyújtására tett megajánlást.

A fentiekre építetten az ajánlatkérő sem mentesülhet azon kötelezettsége alól, hogy egyedileg, mégpedig érdemben vizsgálja meg, az ajánlattevő az előírt műszaki tartalomra teljeskörű, teljesíthető, megalapozott ajánlati vállalást tett-e.

45. Összegezve a fentieket, a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az árazott költségvetés kitöltésére vonatkozó, az „Ajánlatkérő nem fogadja el a 0.-Ft-os megajánlást az árazott költségvetés egyes során/sorain” tilalom előírásával a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdésében előírt, a verseny tisztaságának biztosítására, valamint az esélyegyenlőség és az egyenlő elbánás feltételeinek biztosítására vonatkozó alapvető követelményeket megsértette, ezért a Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlati felhívás és a dokumentáció jogsértő rendelkezéseit.

46. A Döntőbizottság álláspontja szerint ajánlatkérő csak azzal a feltétellel folytathatja az ajánlatkérő jogszerűen a közbeszerzési eljárását, amennyiben biztosítja verseny tisztaságát, valamennyi ajánlattevő számára az esélyegyenlőséget, és az egyenlő bánásmódot az ajánlatokban csatolt árazott költségvetések bírálatakor. A Döntőbizottság a feltételt a megállapított jogsértéssel összefüggésben, annak kiküszöbölése érdekében határozta meg. A feltétel előírása biztosítja az alapvető rendelkezések közbeszerzési eljárásban való érvényre juttatását, ugyanakkor nem akadályozza az ajánlatkérőt a közbeszerzési eljárás lefolytatásában, lezárásban, így az intézkedés a feltárt jogsértésekre figyelemmel szükségsszerű, arányos és célra vezető.

47. A Döntőbizottság ezt követően megvizsgálta a jogorvoslati kérelmet.

48. A Kbt. 69. §-a az ajánlatok bírálatának folyamatát szabályozza. Az ajánlatkérő köteles megvizsgálni azt, hogy a beérkezett ajánlatokat az ajánlati felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályokban meghatározott formában és tartalommal készítették-e el. Az elbírálás során teljeskörűen kell megvizsgálni az ajánlatok érvényességét. E vizsgálat során a Kbt. az ajánlatkérő kötelezettségévé teszi a bírálat során a hiánypótlás biztosítását, annak vizsgálatát, hogy az egyes ajánlatok esetében mely ajánlati hiba, hiányosság miatt szükséges a hiánypótlás elrendelése. A hiánypótlás keretében minden olyan ajánlati hiba orvosolható, amely nem

ütközik a Kbt. 71. § (8) – (9) bekezdéseiben meghatározott korlátokba. A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján pedig fennáll a többszöri hiánypótlás elrendelésének lehetősége, ennél fogva amennyiben a bírálat során további hiányok, hibák kerülnek felismerésre, az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ugyanakkor a korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható. Amennyiben az ajánlatban található nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás, annak tartalmának tisztázása érdekében az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőtől felvilágosítást kérni.

49. A hivatalbóli kiterjesztés körében ismertetett jogi indokok, és az alkalmazandó anyagi jogi előírások alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését és a Kbt. 71. § (1) bekezdését azzal, hogy anélkül nyilvánította a kérelmezői ajánlatot érvénytelenné, hogy az ajánlatkérő által vélelmezetten hiányos, illetőleg nem egyértelmű szakmai ajánlati tartalom vonatkozásában a kérelmező számára nem biztosította a hiánypótlás, illetőleg a felvilágosítás adás lehetőségét.

50. A Döntőbizottság a hivatalból kiterjesztés és a jogorvoslati kérelem alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a jogsértő ajánlatkérői előírásokat és döntéseket, valamint a Kbt. 165. § (4) bekezdése alapján bírságot szabott ki. Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja alapján a közbeszerzési eljárás folytatását feltételhez kötötte.

51. A Kbt. 165. § (4) bekezdés szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10 %-a.

52. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

53. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően határozta meg a bírálat szabályait, és jogsértően végezte el a kérelmező ajánlatának érvényességi vizsgálatát. E jogsértések a jövőbeni eljárást lezáró döntésre is kihatnak. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a jogorvoslattal érintett közbeszerzési rész tárgyára és az uniós közbeszerzési értékhatárt meghaladó becsült értékére.

A Döntőbizottság értékelte az ajánlatkérő együttműködő magatartását, azt, hogy a jogsértést részben elismerte. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés reparálható volt. A Döntőbizottság nem értékelt az ajánlatkérő terhére ismételt jogsértést.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt a körülményt, hogy a jelen beszerzés támogatásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

54. A kérelmező a jogorvoslati kérelméhez 2.483.647.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A Kbt. 151. § (9) bekezdés alapján az igazgatási szolgáltatási díj összegéből 300.000.-forint a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viselésére a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. 125. § (1) bekezdésére figyelemmel az ajánlatkérőt kötelezte. A Kbt. 151. § (8) bekezdése és az MvM rendelet (1), (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság jogsértést állapított meg, a 300.000.-forinton felül megfizetett igazgatási szolgáltatási díjösszegének a kérelmező részére történő visszautalásáról intézkedett.

55. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2) bekezdésén alapul.

56. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. február 24.

Uherné dr. Laczi Orsolya sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kenessey Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Ajánlatkérői képv.
2. Kérelmezői képv.
3. Érdekelti képv.
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
5. Miniszterelnökség